

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název: *Proces přechodu k demokracii v Československu v období od listopadu do prosince* (Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav politologie, 2014, 50 stran rukopisu)

Autor práce: Pavel Kudrna

Vedoucí: Martin Štefek

Bakalářská práce Pavla Kudrny pojednává o událostech československé tranzice v listopadu a prosinci 1989. Členěna je do sedmi kapitol, celkem má 50 stran. Úvod (s. 7–8) obsahuje představení tématu, výzkumnou otázku („*jakého charakteru byl přechod k demokracii v ČSSR 1989?*“) a hypotézu. Kolega Kudrna chce potvrdit, že československý přechod nebyl *revolucí*, nýbrž kombinací *kolapsu a vymanění se* (podle Mainwaringa), nebo kombinací *reformy a paktu* (podle Karlové a Schmittera).

Druhá a třetí kapitola je přehledem tranzitologických teorií postaveným na četbě základních tranzitologických textů. Autor představuje fázování přechodů prostřednictvím konceptů D. Rustowa, G. O'Donnella, A. Przeworského, J. Linze a A. Stepana. Ve třetí kapitole uvádí typologie S. Mainwaringa, T. Karlové a P. Schmittera. Teoretická část končí na straně 25, tedy přesně v polovině bakalářské práce. Její rozsah (nikoliv počet stran, nýbrž poměr ke zbytku textu) je nadbytečný. Vazba prvních dvou kapitol na zbytek textu není vždy zcela zřetelná. Třetí kapitola (s. 26–38, tj. asi jedna čtvrtina textu) je chronologickým popisem událostí listopadu a prosince 1989. Deskripce je postavena převážně na dvou deskriptivních dílech – na Sukově *Labyrintu revoluce* a Burešově *Občanském fóru*. Autor jistě mohl čerpat z širšího spektra pramenů, uvážíme-li, že „sametové revoluce“ patří k tématům, o kterém existuje velký počet odborných textů různých žánrů a zaměření. Zcela absentuje memoárová literatura a až na výjimky též primární zdroje.

Shrnuto: Slabinou bakalářské práce je úzká pramenná základna a zejména slabé zastoupení historiografických pramenů (cca 5 z celkových 15 položek v seznamu zdrojů). Autorovi se zcela nepodařilo využít četbu teoretické literatury k její aplikaci. Potvrzení hypotézy (viz podkapitola 5.2) proto má podobu spíše apriorního tvrzení. Práci doporučuji k obhajobě. Doporučuji hodnocení stupněm „dobře“ (3).

V Praze dne 13. 6. 2014

Martin Štefek